

## Lausunto valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2025–2032

Khall 12.12.2023 § 317  
786/11.01.00.03/2023

Valmistelija Kuljetussuunnittelija Antti Komulainen puh. 044 725 5262 ja kaupunginjohtaja Juhana Juntunen puh. 044 725 5222.

Väylävirasto pyytää lausuntoja luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2025–2032.

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, Liikenne 12 – suunnitelman, toimeenpanoa.

Investointiohjelmassa esitetään lähivuosien tärkeimmät liikenneinfrahankkeet, jonka talouskehyksen määrittelee Liikenne 12-suunnitelma. Vuosia 2025–2032 koskeva investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus uusien rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita.

Väylävirasto pyytää avoimella lausuntopyynnöllä vuosittain päivitettävästä investointiohjelmasta lausuntoja, joiden kautta tulee esille sidosryhmien tietoa ja näkökulmia investointiohjelmaan liittyen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

### Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon em. pyyntöön:

Suunnitelmasta ei löydy yhtään maantiehanketta, joka sijoittuisi Itä-Suomeen. Monessa hankkeessa tavoitteena on elinkeinoelämän kuljetusten toimintavarmuuden parantaminen. On huomioitava, että tuotantolaitokset eivät monestikaan sijaitse valtateiden läheisyydessä, joten elinkeinoelämä tarvitsee myös kantateitä kuljetuksia varten.

Korjausvelan purkuun on budjetoitu 520 milj. euroa. Näitä rahoja tulisi kohdentaa Itä- Suomen tieverkkoon kun hankkeiden kohdalla ne täysin puuttuvat.

Investointiohjelman ulkopuolelle jääneistä maantiehankkeista yksikään ei ole Itä-Suomessa eli ei ole olemassa edes suunnitelmaa kohteista. Tällöin hankkeita ei myöskään lähde toteutumaan Itä-Suomessa. Investointiohjelmassa ei ole otettu huomioon Suomen geopoliittista tilannetta ja suunnitelmat koskevat lähinnä valtateitä. Kuhmon kaupungin käsityksen mukaan Nato-jäsenyys vaatii tieinfransuhteen tiettyjä parannuksia.

Muuttuneessa toimintaympäristössä korostuu lentoliikenteen merkitys osana liikennejärjestelmää. Huoltovarmuuden kannalta on erityisen tärkeä pitää yllä

myös pienempiä maakunnallisia lentokenttiä ja varmistaa myös Finavian verkoston ulkopuolisten kenttien toimintaedellytykset.

Toimintaympäristön merkittävästi muututtua itäisen Suomen elinvoiman edellytysten varmistaminen mm. väyläverkon investointi- ja kehittämishankkeiden avulla on koko maan kilpailukyvyyn ja turvallisuuden perusta. Elinvoimainen, saavutettava ja asuttu itäraja on turvallisin raja. Kohdentamalla väyläverkon kehittämishankkeet tarkoituksenmukaisesti saadaan paremmat kokonaisvaikutukset koko maan talous-, turvallisuus- ja aluekehitykselle kuin yksittäisiin hankearviointeihin, vanhentuneen kustannus-hyötylaskelman perusteella näyttää. Investointikohteiden arvioinnissa tulee huomioida aidosti mm. elinkeinoelämän tulevat investoinnit ja merkittävät kuljetukset väyläverkolla.

Itäisessä Suomessa on monia kriittisiä maantie- ja rautatiesiltoja, joiden heikko kunto uhkaa elinkeinoelämän kuljetusten toimivuutta ja kansallista huoltovarmuutta. Mikäli kunnostuksia ei kiirehdiä, voidaan pahimmillaan ajautua siltojen käyttökieltoon. Tämä voi johtaa logistisesti erittäin kalliisiin toimenpiteisiin ja aiheuttaa merkittävää haittaa elinkeinoelämälle.

Riittämättömän perusväylänpidon rahoitustason vuoksi korjausvelka kasvaa jatkuvasti, minkä seurauksena väyläverkon investointi- ja kehittämistarpeet myös kasvavat. Kertaluonteisilla rahoituspaketeilla korjausvelkaa ei saatane juurikaan vähennettyä, korkeintaan tilapäisesti hieman taitettua. Esimerkiksi Kuhmolle tärkeät raakapuun ja energiapuun kuljetukset aiheuttavat erityisesti alemmalle tieverkolle erityistä raskautta.

Merkitään, että kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Antti Komulainen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

**Päätös** Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen. Kaupunginvaltuusto valtuutti kaupunginjohtajan tekemään lausuntoon teknisluonteisia korjauksia.